

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМЕНІ Д. Є. ЗАДОРА»
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Циклова комісія «Оркестрові струнні інструменти»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора

з навчально-виховної роботи

 Гірник М.Ю.

28 серпня 2025

Дата

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОРКЕСТРОВИЙ КЛАС

галузь знань

спеціальність

освітньо-професійний ступінь

освітньо-професійна програма

02 Культура і мистецтво

025 Музичне мистецтво

Фаховий молодший бакалавр

Музичне мистецтво

Розробник: Жужгова Анастасія Анатоліївна, викладачка

Програму навчальної дисципліни «Оркестровий клас» обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії «Оркестрові струнні інструменти», протокол № 1 від 28 серпня 2025 року

Голова циклової комісії

Підпис

Шіпош Н.А.

ПІБ

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Кількість кредитів – 22	Курс: II, III, IV
	Семестр
	III, IV, V, VI, VII, VIII
Загальна кількість годин – 660	Аудиторні заняття 576
	Практичні 576 год.
	Індивідуальні заняття –
	Самостійна робота 84 год.
	Форма підсумкового контролю: залік V, VIII семестри

Статус дисципліни: обов'язкова

Мова навчання: українська

МЕТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Оркестровий клас» є:

- формування знань та компетентностей необхідних для забезпечення ефективної практичної діяльності майбутнього фахівця, вдосконалення музично-виконавських навичок та вмінь, необхідних для практичної діяльності в якості артиста(концертмейстера) оркестру.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Оркестровий клас» є:

- оволодіння основними навичками і уміннями необхідними оркестранту;
- доповнення та поглиблення рівня професійної підготовки здобувача освіти як майбутнього артиста (концертмейстера) оркестру;
- отримання та розвиток почуття колективного виконавства;
- виховання творчої активності, виконавської дисципліни, відчуття відповідальності перед колективом;
- вдосконалення якості та підвищення рівня художнього та музичного розвитку здобувачів освіти через ознайомлення з різноманітними творами української та зарубіжної музичної культури.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен **знати:**

- особливості гри на інструменті у складі оркестру;
- специфіку читання оркестрових партій нових творів з листа;
- терміни, позначення та аббревіатуру, які зустрічаються в оркестрових партіях;
- особливості виконання музичних творів різних жанрів та стилів.

вміти:

- якісно і точно настроювати свій музичний інструмент;
- самостійно вивчати оркестрові партії;
- виконувати сольні партії;
- використовувати штрихову та артикуляційну культуру;
- розуміти диригентські жести, закладені в них виконавські задуми;
- швидко орієнтуватися в нотному тексті;
- вміти узгоджувати звучання своєї партії відповідно до ансамблевих вимог групи та оркестру в цілому;
- володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри, репетиційної роботи та концертних виступів

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Попередньо здобуті знання мистецького спрямування. Навчальна дисципліна «Оркестровий клас» має безпосередній зв'язок із дисциплінами «Спеціальний клас», дисциплінами музично-теоретичного циклу.

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ (ЗК) І СПЕЦІАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ (СК) ВИПУСКНИКА

(відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра)

ЗК 3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях

СК 2 Здатність демонструвати достатній рівень виконавської майстерності.

СК 3 Здатність відтворювати художньо-образний зміст музичного твору у виконавській діяльності.

СК 5 Здатність демонструвати професійні навички та уміння в музично-теоретичній/виконавській/педагогічній/організаційно-творчій діяльності.

СК 7 Здатність самостійно організовувати та провадити індивідуальний та/або колективний репетиційний процес у професійній діяльності.

СК 8 Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 11 Здатність відслідковувати і оцінювати власний прогрес та досягнення у професійній сфері, проявляти критичну самосвідомість.

СК 12 Здатність здійснювати міжособистісну та соціальну взаємодію для досягнення професійних цілей.

СК 13 Здатність презентувати результати своєї творчої /педагогічної/організаційно-творчої діяльності перед аудиторією з урахуванням її специфіки.

СК 14 Здатність до професійної самореалізації.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає досягнення наступних результатів:

РН 3 Грати на музичному інструменті артистично, технічно, осмислено відтворюючи художньо-образний зміст музичного твору відповідно до його стильових особливостей.

РН 4 Читати та відтворювати нотний запис тексту музичного твору.

РН 13 Використовувати професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних завдань.

РН 15 Позитивно сприймати конструктивні критичні зауваження фахівців щодо своїх навчальних та творчих результатів і використовувати їх для власного професійного розвитку.

РОЗПОДІЛ ЗАГАЛЬНОГО ОБСЯГУ ГОДИН МІЖ ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЮ РОБОТОЮ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ, ПОСЛІДОВНІСТЬ, ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Зміст програми навчальної дисципліни II курс

III семестр

Тема 1. Специфіка оркестрово-ансамблевої діяльності. Ознайомлення здобувачів освіти зі змістом дисципліни «Оркестровий клас» та навчальним репертуаром, який буде вивчатись. Проведення оркестрово-ансамблевої підготовки. Розподіл виконавців по оркестрових групах. Читання з листа оркестрових партій визначених творів.

Тема 2. Ознайомлення з диригентськими схемами. Формування відчуття ауттакту, гра за рукою диригента (керівника), розуміння диригентських жестів та закладених у них виконавських задумів. Підготовка до занять: засвоєння навичок швидкого настроювання інструментів, проведення розігрування.

Тема 3. Репетиційна робота з оркестровими групами та повним складом оркестру. Перевірка нотного тексту в партіях, уточнення виконавських штрихів, робота над аплікатурою. Робота над технікою звуковидобування, ритмічною та динамічною єдністю, інтонацією.

Тема 4. Робота над точністю відтворення нотного запису тексту музичного твору. Виконання партій вивчених творів індивідуально та у складі оркестрових груп. Формування техніки читання нот з аркуша.

Тема 5. Загальнооркестрові репетиції. Робота над технічною та темповою сторонами виконання. Робота над художньою виразністю.

Тема 6. Самостійна робота над оркестровими партіями, вивчення твору для самостійного опрацювання. Читання нот з аркуша.

IV семестр

Тема 7. Формування у здобувачів освіти осмисленого відтворення художньо-образного змісту музичного твору відповідно до його стилевих особливостей. Робота над штрихами, аплікатурою, чистотою інтонування, динамікою.

Тема 8. Репетиційна робота з оркестровими групами та повним складом оркестру. Перевірка нотного тексту в партіях, уточнення виконавських штрихів, робота над аплікатурою. Робота над технікою звуковидобування, ритмічною та динамічною єдністю, інтонацією.

Тема 9. Робота над відчуття штрихової та інтонаційної єдності в окремих групах оркестру, вертикаль під час виконання оркестрового твору. Розвиток техніки читання нот з аркуша.

Тема 10. Особливості оркестрового виконання при супроводі солістів-інструменталістів та вокалістів. Вивчення та виконання музичних творів для соліста з оркестром. Виконання партій вивчених творів індивідуально та у складі оркестрових груп.

Тема 11. Робота над формуванням та розвитком уміння узгоджувати звучання своєї партії відповідно до ансамблевих вимог групи та оркестру в цілому.

III курс

V семестр

Тема 12. Початковий, технічний, художній етапи роботи над твором. Визначення можливих технічно-виконавських проблем та шляхів їх ефективного подолання. Визначення шляхів досягнення чистоти інтонації. Робота над відчуття штрихової та інтонаційної єдності в окремих групах оркестру, вертикаль під час виконання оркестрового твору.

Тема 13. Репетиційна робота з оркестровими групами та повним складом оркестру. Перевірка нотного тексту в партіях, уточнення виконавських штрихів, робота над аплікатурою. Робота над технікою звуковидобування, ритмічною та динамічною єдністю, інтонацією.

Тема 14. Формування та вдосконалення навичок ансамблевої гри в оркестрі. Робота над ансамблевою злагодженістю в оркестрових групах – динамічний, ритмічний, штриховий ансамбль.

Тема 15. Особливості оркестрового виконання при супроводі солістів-інструменталістів та вокалістів. Вивчення та виконання музичних творів для соліста з оркестром. Виконання партій вивчених творів індивідуально та у складі оркестрових груп.

Тема 16. Набуття навиків творчого, художньо-образного виконавського мислення, сценічної витримки і поведінки, практичного досвіду участі у колективних формах виконавської діяльності. Закріплення виконавських вмій та навичок, особливостей звуковидобування в творах різних стилів, жанрів, форм.

Тема 17. Репетиційна робота з оркестровими групами та повним складом.

Тема 18. Самостійна робота над оркестровими партіями, вивчення твору для самостійного опрацювання. Читання нот з аркуша.

VI семестр

Тема 19. Підготовчі вправи для окремих груп інструментів для відпрацювання відчуття штрихової та інтонаційної єдності. Формування та вдосконалення навичок синхронної гри в оркестрі. Робота над відчуття штрихової та інтонаційної єдності в окремих групах оркестру.

Тема 20. Оволодіння навичками ансамблевого виконання на прикладі вивчення різножанрових п'єс: одночасний вступ, затримування на ферматах, гра в заданому темпі, проведення динамічної лінії за рукою диригента, самостійне відрахування пауз у своїй партії, збалансоване звучання свого інструмента в оркестровій фактурі, відповідність штрихів динаміки, темпу.

Тема 21. Поєднання сприйняття та аналізу засобів музичної виразності ансамблю з корегуванням звучання окремих інструментів, груп або всього оркестру.

Тема 22. Робота над відчуття штрихової та інтонаційної єдності в окремих групах оркестру, вертикаль під час виконання оркестрового твору.

Тема 23. Розвиток навичок ансамблевого виконання: - уміння виділяти в оркестровому звучанні всі лінії фактури: мелодію, гармонію, фігурації, контрапункт, бас - злагоджене звучання своєї партії в оркестровій групі.

Тема 24. Репетиційна робота з оркестровими групами та повним складом оркестру.

Тема 25. Самостійна робота над оркестровими партіями, вивчення твору для самостійного опрацювання. Читання нот з аркуша.

IV курс

VII семестр

Тема 26. Закріплення виконавських вмінь та навичок, особливостей звуковидобування в творах різних стилів, жанрів, форм.

Тема 27. Оволодіння методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри, репетиційної роботи та концертних виступів.

Тема 28. Набуття навиків творчого, художньо-образного виконавського мислення, сценічної витримки і поведінки, практичного досвіду участі у колективних формах виконавської діяльності. Розвиток техніки читання нот з аркуша.

Тема 29. Формування у здобувачів освіти осмисленого відтворення художньо-образного змісту музичного твору відповідно до його стильових особливостей. Робота над штрихами, аплікатурою, чистотою інтонування, динамікою.

Тема 30. Поєднання сприйняття та аналізу засобів музичної виразності ансамблю з корегуванням звучання окремих інструментів, груп або всього оркестру.

Тема 31. Репетиційна робота з оркестровими групами та повним складом оркестру.

Тема 32. Вдосконалення професійного рівня. Самостійна робота над оркестровими партіями, вивчення твору для самостійного опрацювання. Читання нот з аркуша.

VIII семестр

Тема 33. Закріплення системи уявлень про специфіку музично-образного відображення навколишнього світу. Уміння створювати певний емоційний настрій для кращого відображення змісту музичного твору.

Тема 34. Підготовка творів концертного репертуару до виступу на атестації. Робота над ансамблевою злагодженістю в оркестрових групах – динамічний, ритмічний, штриховий ансамбль.

Тема 35. Робота над художньо-образним змістом виконуваних музичних творів, Вдосконалення ритмічного та динамічного ансамблю, відпрацювання агогічних відхилень.

Тема 36. Групова та оркестрово-ансамблева (технічна) підготовка до виступу. Співвідношення тембрів, регістрів та динаміки у загальнооркестровому звучанні.

Тема 3. Закріплення навиків творчого, художньо-образного виконавського мислення, сценічної витримки і поведінки, практичного досвіду участі у колективних формах виконавської діяльності.

Тема 38. Репетиційна робота з оркестровими групами та повним складом оркестру.

Тема 39. Вдосконалення професійного рівня, самостійна робота над оркестровими партіями, вивчення твору для самостійного опрацювання. Читання нот з аркуша.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Приклад № 1

1. Андерсон Л. Арієтта
2. Вівальді А. Концерт для двох скрипок з оркестром a-moll
3. Вівальді А. Маленька симфонія G-dur
4. Гріг Е. Сюїта в старовинному стилі «За часів Гольберга»
5. Мартон І. Романс
6. Раков М. Симфонієтта
7. Сібеліус Я. Andante festive
8. Тореллі Дж. Концерт для труби з оркестром

Приклад № 2

1. Боккеріні. Л. Концерт для віолончелі з оркестром
2. Бріттен Б. «Проста симфонія»
3. Вівальді А. Маленька симфонія C-dur
4. Гріг. Е. «Елегійні мелодії»
5. Кореллі А. Concerto grosso №6, op.1
6. Мартон І. Сюїта угорських народних пісень
7. П'яццола А. Віолентанго
8. Степовий Я. Прелюд пам'яті Шевченка

Приклад № 3

1. Бах Й.С. Аріозо для віолончелі з оркестром
2. Вівальді А. Концерт для флейти з оркестром
3. Ельгар Е. Серенада для струнного оркестру
4. Задор Д. Музична картинка «В селі»
5. Кокої Р. Вербункош
6. Моцарт В.А. Симфонієтта
7. П'яццола А. Лібертанго
8. Теличко В. Сюїта для струнних

Приклад № 4

1. Барток Б. Румунські танці
2. Бах Й.С. Арія
3. Бортнянський Д. Концертна симфонія
4. Вівальді А. Концерт для двох труб

5. Задор Д. Гаданочка
6. П'яццола А. Adios Nonino
7. Скорик М. Три фантазії
8. Шамо І. Арія

Приклад № 5

1. Барвінський В. Молитва
2. Бенда Ф. Симфонія До мажор
3. Колесса М. В горах
4. Кореллі А. Кончерто гресо №1, Ре мажор
5. Крейслер Ф. Маленький віденський марш
6. Мартон І. Романс
7. Респігі О. Античні танці
8. Штраус Й. Полька-піццікато

Приклад № 6

1. Бенда Ф. Граве
2. Вівальді А. Маленька симфонія G-dur
3. Задор Д. Музична картинка «В селі»
4. Кокої Р. Вербункош
5. Кореллі А. Кончерто гресо №10, До мажор
6. Мартон І. Вечірня пісня
7. Моцарт В.А. Симфоніетта
8. Сібеліус Я. Andante festivo

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин		
	усього	у тому числі	
		практ.	самостійна робота
1	2	3	4
III семестр			
Тема 1. Специфіка оркестрово-ансамблевої діяльності. Ознайомлення здобувачів освіти зі змістом дисципліни «Оркестровий клас» та навчальним репертуаром, який буде вивчатись. Проведення оркестрово-ансамблевої підготовки. Розподіл виконавців по оркестрових групах. Читання з аркуша оркестрових партій визначених творів.	6	6	-
Тема 2. Ознайомлення з диригентськими схемами. Формування відчуття ауфтакту, гра за рукою диригента (керівника), розуміння диригентських жестів та закладених у них виконавських задумів. Підготовка до занять: засвоєння навичок швидкого настроювання інструментів, проведення розігрування.	10	6	4
Тема 3. Репетиційна робота з оркестровими групами та повним складом оркестру. Перевірка нотного тексту в партіях, уточнення виконавських штрихів, робота над аплікатурою. Робота над технікою звуковидобування, ритмічною та динамічною єдністю, інтонацією.	20	16	4
Тема 4. Робота над точністю відтворення нотного запису тексту музичного твору. Виконання партій вивчених творів індивідуально та у складі оркестрових груп. Формування техніки читання нот з аркуша.	18	14	4
Тема 5. Загальнооркестрові репетиції. Робота над технічною та темповою сторонами виконання. Робота над художньою виразністю.	22	22	-
Тема 6. Самостійна робота над оркестровими партіями, вивчення твору для самостійного опрацювання. Читання нот з аркуша.	14	-	14
Всього:	90	64	26
IV семестр			
Тема 7. Формування у здобувачів освіти осмисленого відтворення художньо-образного змісту музичного твору відповідно до його стильових особливостей. Робота над штрихами, аплікатурою, чистотою інтонування, динамікою.	32	28	4
Тема 8. Репетиційна робота з оркестровими групами та повним складом оркестру. Перевірка нотного тексту в партіях, уточнення виконавських штрихів, робота над аплікатурою. Робота над технікою звуковидобування, ритмічною та динамічною єдністю, інтонацією.	18	18	-
Тема 9. Робота над відчуття штрихової та інтонаційної єдності в окремих групах оркестру, вертикаль під час виконання оркестрового твору. Розвиток техніки читання нот з аркуша.	14	10	4
Тема 10. Особливості оркестрового виконання при супроводі солістів-інструменталістів та вокалістів. Вивчення та	12	12	-

виконання музичних творів для соліста з оркестром. Виконання партій вивчених творів індивідуально та у складі оркестрових груп.			
Тема 11. Робота над формуванням та розвитком умінь узгоджувати звучання своєї партії відповідно до ансамблеві вимог групи та оркестру в цілому.	14	12	2
Всього:	90	80	10
V семестр			
Тема 12. Початковий, технічний, художній етапи роботи над твором. Визначення можливих технічно-виконавських проблем та шляхів їх ефективного подолання. Визначення шляхів досягнення чистоти інтонації. Робота над відчуття штрихової та інтонаційної єдності в окремих групах оркестру, вертикаль під час виконання оркестрового твору.	18	16	2
Тема 13. Репетиційна робота з оркестровими групами та повним складом оркестру. Перевірка нотного тексту в партіях, уточнення виконавських штрихів, робота над аплікатурою. Робота над технікою звуковидобування, ритмічною та динамічною єдністю, інтонацією.	18	18	-
Тема 14. Формування та вдосконалення навичок ансамблевої гри в оркестрі. Робота над ансамблевою злагодженістю в оркестрових групах – динамічний, ритмічний, штриховий ансамбль.	14	14	-
Тема 15. Особливості оркестрового виконання при супроводі солістів- інструменталістів та вокалістів. Вивчення та виконання музичних творів для соліста з оркестром. Виконання партій вивчених творів індивідуально та у складі оркестрових груп.	9	8	1
Тема 16. Набуття навиків творчого, художньо-образного виконавського мислення, сценічної витримки і поведінки, практичного досвіду участі у колективних формах виконавської діяльності. Закріплення виконавських вмінь та навичок, особливостей звуковидобування в творах різних стилів, жанрів, форм.	16	14	2
Тема 17. Репетиційна робота з оркестровими групами та повним складом.	24	24	-
Тема 18. Самостійна робота над оркестровими партіями, вивчення твору для самостійного опрацювання. Читання нот з аркуша.	4	-	4
Залік	2		
Всього:	105	96	9
VI семестр			
Тема 19. Підготовчі вправи для окремих груп інструментів для відпрацювання відчуття штрихової та інтонаційної єдності. Формування та вдосконалення навичок синхронної гри в оркестрі. Робота над відчуття штрихової та інтонаційної єдності в окремих групах оркестру.	22	20	2
Тема 20. Оволодіння навичками ансамблевого виконання на прикладі вивчення різножанрових п'єс: одночасний вступ, затримування на ферматах, гра в заданому темпі, проведення динамічної лінії за рукою диригента, самостійне	22	20	2

відраховування пауз у своїй партії, збалансоване звучання свого інструмента в оркестровій фактурі, відповідність штрихів динаміки, темпу.			
Тема 21. Поєднання сприйняття та аналізу засобів музичної виразності ансамблю з корегуванням звучання окремих інструментів, груп або всього оркестру.	12	12	-
Тема 22. Робота над відчуття штрихової та інтонаційної єдності в окремих групах оркестру, вертикаль під час виконання оркестрового твору.	14	14	-
Тема 23. Розвиток навичок ансамблевого виконання: - уміння виділяти в оркестровому звучанні всі лінії фактури: мелодію, гармонію, фігурації, контрапункт, бас - злагоджене звучання своєї партії в оркестровій групі.	17	16	1
Тема 24. Репетиційна робота з оркестровими групами та повним складом оркестру.	38	38	-
Тема 25. Самостійна робота над оркестровими партіями, вивчення твору для самостійного опрацювання. Читання нот з аркуша.	10	-	10
Всього:	135	120	15
VII семестр			
Тема 26. Закріплення виконавських вмінь та навичок, особливостей звуковидобування в творах різних стилів, жанрів, форм.	16	16	-
Тема 27. Оволодіння методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри, репетиційної роботи та концертних виступів.	20	20	-
Тема 28. Набуття навиків творчого, художньо-образного виконавського мислення, сценічної витримки і поведінки, практичного досвіду участі у колективних формах виконавської діяльності. Розвиток техніки читання нот з аркуша.	18	16	2
Тема 29. Формування у здобувачів освіти осмисленого відтворення художньо-образного змісту музичного твору відповідно до його стильових особливостей. Робота над штрихами, аплікатурою, чистотою інтонування, динамікою.	14	12	2
Тема 30. Поєднання сприйняття та аналізу засобів музичної виразності ансамблю з корегуванням звучання окремих інструментів, груп або всього оркестру.	10	10	-
Тема 31. Репетиційна робота з оркестровими групами та повним складом оркестру.	22	22	-
Тема 32. Виховання професійних навичок оркестрової гри, читання оркестрових партій. Самостійна робота над оркестровими партіями, вивчення твору для самостійного опрацювання.	5	-	5
Всього:	105	96	9
VIII семестр			
Тема 33. Закріплення системи уявлень про специфіку музично-образного відображення навколишнього світу. Уміння створювати певний емоційний настрій для кращого відображення змісту музичного твору.	12	12	-

Тема 34. Підготовка творів концертного репертуару до виступу на державній атестації. Робота над ансамблевою злагодженістю в оркестрових групах – динамічний, ритмічний, штриховий ансамбль.	27	24	3
Тема 35. Робота над художньо-образним змістом виконуваних музичних творів, Вдосконалення ритмічного та динамічного ансамблю, відпрацювання агогічних відхилень.	24	22	2
Тема 36. Групова та оркестрово-ансамблева (технічна) підготовка до виступу. Співвідношення тембрів, регістрів та динаміки у загальнооркестровому звучанні.	22	22	-
Тема 37. Закріплення навиків творчого, художньо-образного виконавського мислення, сценічної витримки і поведінки, практичного досвіду участі у колективних формах виконавської діяльності.	14	14	-
Тема 38. Репетиційна робота з оркестровими групами та повним складом оркестру.	24	24	-
Тема 39. Виховання професійних навичок оркестрової гри, читання оркестрових партій. Самостійна робота над оркестровими партіями, вивчення твору для самостійного опрацювання.	10	-	10
Залік.	2	2	
Всього:	135	120	15
Разом годин:	660	576	84

Самостійна робота

Самостійна робота здобувача освіти – важлива ділянка навчального процесу, яка виховує та розвиває його творчу ініціативу, формує чітке уявлення про методику роботи над оркестровими партіями та музичним твором у цілому. Викладач повинен працювати над розширенням музичного світогляду здобувача освіти, розвивати у нього творчу активність і самостійність, сприяти формуванню навичок оркестрової гри, професійних якостей необхідних для майбутнього оркестранта.

Самостійна робота над навчальною дисципліною включає:

- вивчення твору(партій), передбаченого для самостійного опрацювання;
- аналіз виконавських труднощів оркестрової партії та робота над ними;
- опрацювання теоретичних та практичних основ програмового матеріалу;
- опрацювання аудіо-відео матеріалів (слухання музики у різних виконаннях);
- читання з аркуша;

Крім творів, які здобувач освіти вивчає в оркестровому класі детально, він повинен знайомитися з різноманітною оркестровою літературою самостійно, розвивати читання з аркуша.

Твори для самостійного опрацювання повинні бути менш складними, ніж ті, які вивчаються в оркестровому класі.

Велике значення для розвитку здобувача освіти має систематичне самостійне читання нот з аркуша. Індивідуальне завдання, яке ставить перед здобувачем освіти читання нот з аркуша – це розвиток внутрішнього слуху, грамотне та осмислене читання нотного тексту, основаному на умінні охоплювати основне в музичній тканині, швидка реакція на нотні знаки, динаміку, агогіку.

Перевірка самостійної роботи здійснюється під час проведення поточного та підсумкового контролю.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
III семестр		
1.	Тема 2. Ознайомлення з диригентськими схемами. Формування відчуття афтакту, гра за рукою диригента (керівника), розуміння диригентських жестів та закладених у них виконавських задумів. Підготовка до занять: засвоєння навичок швидкого настроювання інструментів, проведення розігрування.	4
2.	Тема 3. Репетиційна робота з оркестровими групами та повним складом оркестру. Перевірка нотного тексту в партіях, уточнення виконавських штрихів, робота над аплікатурою. Робота над технікою звуковидобування, ритмічною та динамічною єдністю, інтонацією.	4
3.	Тема 4. Робота над точністю відтворення нотного запису тексту музичного твору. Виконання партій вивчених творів індивідуально та у складі оркестрових груп. Формування техніки читання нот з аркуша.	4

4.	Тема 6. Самостійна робота над оркестровими партіями, вивчення твору для самостійного опрацювання. Читання нот з аркуша.	14
	Разом	26
IV семестр		
5.	Тема 7. Формування у здобувачів освіти осмисленого відтворення художньо-образного змісту музичного твору відповідно до його стильових особливостей. Робота над штрихами, аплікатурою, чистотою інтонування, динамікою	4
6.	Тема 9. Робота над відчуття штрихової та інтонаційної єдності в окремих групах оркестру, вертикаль під час виконання оркестрового твору. Розвиток техніки читання нот з аркуша.	4
7.	Тема 11. Робота над формуванням та розвитком уміння узгоджувати звучання своєї партії відповідно до ансамблевих вимог групи та оркестру в цілому.	2
	Разом	10
V семестр		
8.	Тема 12. Початковий, технічний, художній етапи роботи над твором. Визначення можливих технічно-виконавських проблем та шляхів їх ефективного подолання. Визначення шляхів досягнення чистоти інтонації. Робота над відчуття штрихової та інтонаційної єдності в окремих групах оркестру, вертикаль під час виконання оркестрового твору	2
9.	Тема 15. Особливості оркестрового виконання при супроводі солістів-інструменталістів та вокалістів. Вивчення та виконання музичних творів для соліста з оркестром. Виконання партій вивчених творів індивідуально та у складі оркестрових груп.	1
10.	Тема 16. Набуття навиків творчого, художньо-образного виконавського мислення, сценічної витримки і поведінки, практичного досвіду участі у колективних формах виконавської діяльності. Закріплення виконавських вмій та навичок, особливостей звуковидобування в творах різних стилів, жанрів, форм.	2
11.	Тема 18. Самостійна робота над оркестровими партіями, вивчення твору для самостійного опрацювання. Читання нот з аркуша.	4
	Разом	9
VI семестр		
12.	Тема 19. Підготовчі вправи для окремих груп інструментів для відпрацювання відчуття штрихової та інтонаційної єдності. Формування та вдосконалення навичок синхронної гри в оркестрі. Робота над відчуття штрихової та інтонаційної єдності в окремих групах оркестру.	2
13.	Тема 20. Оволодіння навичками ансамблевого виконання на прикладі вивчення різножанрових п'єс: одночасний вступ, затримування на ферматах, гра в заданому темпі, проведення динамічної лінії за рукою диригента, самостійне відрахування пауз у своїй партії, збалансоване звучання свого інструмента в оркестровій фактурі, відповідність штрихів динаміки, темпу.	2
14.	Тема 23. Розвиток навичок ансамблевого виконання: - уміння виділяти в оркестровому звучанні всі лінії фактури: мелодію, гармонію, фігурації, контрапункт, бас - злагоджене звучання своєї партії в оркестровій групі.	1
15.	Тема 25. Виховання професійних навичок оркестрової гри, читання оркестрових партій. Самостійна робота над оркестровими партіями, вивчення твору для самостійного опрацювання.	10
	Разом	15

VII семестр		
16.	Тема 28. Набуття навиків творчого, художньо-образного виконавського мислення, сценічної витримки і поведінки, практичного досвіду участі у колективних формах виконавської діяльності. Розвиток техніки читання нот з аркуша.	2
17.	Тема 29. Формування у здобувачів освіти осмисленого відтворення художньо-образного змісту музичного твору відповідно до його стильових особливостей. Робота над штрихами, аплікатурою, чистотою інтонування, динамікою.	2
18.	Тема 32. Вдосконалення професійного рівня. Самостійна робота над оркестровими партіями, вивчення твору для самостійного опрацювання. Читання нот з аркуша.	5
	Разом	9
VIII семестр		
19.	Тема 34. Підготовка творів концертного репертуару до виступу на державній атестації. Робота над ансамблевою злагодженістю в оркестрових групах – динамічний, ритмічний, штриховий ансамбль.	3
20.	Тема 35. Робота над художньо-образним змістом виконуваних музичних творів, Вдосконалення ритмічного та динамічного ансамблю, відпрацювання агогічних відхилень.	2
21.	Тема 39. Виховання професійних навичок оркестрової гри, читання оркестрових партій. Самостійна робота над оркестровими партіями, вивчення твору опрацювання.	10
	Разом	15
	Всього:	84

Орієнтовний репертуарний список Твори для самостійного вивчення

1. Бах. Й.С. Арія з оркестрової сюїти №3.
2. Бетховен Л. Менует.
3. Брамс Й. Угорський танець №5.
4. Бріттен Б. Простенька симфонія.
5. Вівальді А. Ларго з циклу «Пори року».
6. Вільямс Дж. Списки Шіндлера.
7. Гайдн Й. Маленькі дивертисменти. Дитяча симфонія.
8. Гайдн Й. Менует з симфонії №94.
9. Гайлн Й. Концерт для фортепіано з оркестром Ре мажор.
10. Гендель Г.Ф. Сюїта в 5-ти частинах.
11. Гендель Г.Ф. Сарабанда.
12. Гріг Е. Елегійні мелодії: «Рани серця», «Остання весна», «У печері гірського короля».
13. Ельгар Е. Salut d'amour.
14. Компанієць Г. Три легкі п'єси: узбецький танок, колискова, український танок.

15. Косенко В. Поема.
16. Лисенко М. Елегія.
17. Людкевич С. Мініатюри.
18. Малер Г. Ich bin der Welt abhanden gekommen
19. Мартон І. Вальс.
20. Моцарт В.А. Контраданс. Менует.
21. Моцарт В.А. Дивертисмент D-dur KV 136.
22. П'яццола А. Oblivion. Liber tango.
23. Раков М. Симфонієтта, I-IV частини.
24. Сен-Санс К. Лебідь.
25. Скорик М. Мелодія.
26. Шуберт Ф. Вальс. Екосез.
27. Шуберт Ф. Анданте з квартету «Розпутний».

Оркестрові труднощі

1. Данькевич К. Симфонія №3, 1.2 частини.
2. Домінчен К. Симфонія №1, 1.2,3,4 частини.
3. Карабіц І. Симфонія №1, «П'ять пісень про Україну» 2, 5 частини.
4. Колодуб Л. «Українська карпатська рапсодія» 1.2,4 частини.
5. Колодуб Л. «Урочиста увертюра».
6. Косенко В. «Героїчна увертюра».
7. Лятошинський Б. Симфонія №3, 1.3, 5 частини.
8. Лятошинський Б. Симфонія №5, 1, 2 частини.
9. Ревуцький Л. Симфонія №2, 1.3 частини.
10. Ряетс Я. Симфонія №3, 1.2 частини.
11. Скорик М. Концерт для оркестру «Карпатський», 4 частина.
12. Станкович Є. Симфонія №2 «Героїчна», 1.2 частини.
13. Хачатурян А. Симфонія №2, 4 частина.
14. Шнітке А. CONCERTO GROSSO, 2 частина.

ФОРМИ ТА ЗАСОБИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Результати навчання здобувачів освіти, що відображають досягнутий ними рівень компетентностей відносно очікуваних, ідентифікують і вимірюють у процесі контрольних заходів за допомогою критеріїв.

Оцінювання здобувачів освіти охоплює низку практичних процедур, які використовують відповідно до компетентнісних характеристик (знання, вміння/навички, комунікація, відповідальність і автономія) результатів навчання, досягнення яких контролюються.

Вимірювання рівня досягнення результатів навчання здійснюється експертно за критеріями.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти проводиться під час проведення поточного і підсумкового контролю.

Поточний контроль проводиться у формі виконання індивідуальних завдань і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу навчальної дисципліни.

Семестровий контроль проводиться відповідно до навчального плану у формі заліку, в терміни встановлені графіком освітнього процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному програмою навчальної дисципліни.

Перевірка знань здобувачів освіти проводиться шляхом здачі оркестрових партій, виконання твору в цілому. При оцінюванні результатів навчання здобувачів освіти враховується також:

- виконавський рівень здачі партій
- активність учасника оркестру
- дисципліна та відвідування
- участь у концертних виступах колективу
- сценічна активність, рівень виконавської майстерності, емоційна віддача під час концертного виконання творів

Поточний контроль

3 семестр - задача оркестрових партій, перевірка самостійної роботи

4 семестр - задача оркестрових партій, перевірка самостійної роботи

6 семестр - задача оркестрових партій, перевірка самостійної роботи

7 семестр - задача оркестрових партій, перевірка самостійної роботи

Підсумковий контроль

5 семестр – задача оркестрових партій, знання особливостей художньої форми і змісту виконуваних творів, участь у концертних виступах колективу, читка з аркуша, перевірка самостійної роботи

8 семестр – задача оркестрових партій, знання особливостей художньої форми і змісту виконуваних творів, участь у концертних виступах колективу, читка з аркуша, перевірка самостійної роботи.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів поточного та підсумкового контролю здійснюється за національною (чотирибальною) шкалою:

«відмінно»

- відмінне володіння оркестровими партіями;
- артистичне, технічне, осмислене відтворення на інструменті художньо-образного зміст музичних творів відповідно до їхніх стилевих особливостей;
- відмінне знання та використання професійної термінології під час виконання творчих та навчальних завдань;
- професійно грамотне читання та відтворення нотного запис тексту музичного твору;
- позитивне сприйняття конструктивних критичних зауважень керівника щодо своїх навчальних та творчих результатів і використання їх для власного професійного розвитку;
- самостійна робота виконана у повному обсязі.

«добре»

- добре володіння оркестровими партіями;
- осмислене, технічне відтворення на інструменті художньо-образного зміст музичних творів відповідно до їхніх стилевих особливостей;
- добре знання та використання професійної термінології під час виконання творчих та навчальних завдань;
- допускає незначні помилки при читання та відтворення нотного запис тексту музичного твору;
- позитивне сприйняття конструктивних критичних зауважень керівника щодо своїх навчальних та творчих результатів і використання їх для власного професійного розвитку;
- самостійна робота виконана у повному обсязі.

«задовільно»

- посереднє володіння оркестровими партіями;
- недостатньо осмислене і технічне відтворення на інструменті художньо-образного зміст музичних творів відповідно до їхніх стилевих особливостей;
- слабке знання та використання професійної термінології під час виконання творчих та навчальних завдань;
- допускає багато помилок при читанні та відтворенні нотного запис тексту музичного твору;
- сприймає конструктивні критичні зауваження керівника щодо своїх навчальних та творчих результатів, але недостатньо використовує їх для власного професійного розвитку;
- самостійна робота виконана частково.

«незадовільно»

- незнання оркестрових партій;
- неосмілене відтворює на інструменті художньо-образного зміст музичних творів відповідно до їхніх стильових особливостей;
- відсутнє знання та використання професійної термінології під час виконання творчих та навчальних завдань;
- невміння самостійно прочитати та відтворити нотний запис тексту музичного твору;
- негативне сприйняття конструктивних критичних зауважень керівника щодо своїх навчальних та творчих результатів, невикористання їх для власного професійного розвитку;
- самостійна робота не виконана.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нотна

Андерсон Л. Арієтта
Барвінський В. Молитва
Барток Б. Румунські танці
Бах Й.С. Аріозо для віолончелі з оркестром
Бах Й.С. Арія
Бенда Ф. Граве
Бенда Ф. Симфонія До мажор
Боккеріні. Л. Концерт для віолончелі з оркестром
Бортнянський Д. Концертна симфонія
Бріттен Б. «Проста симфонія»
Вівальді А. Концерт для двох скрипок з оркестром a-moll
Вівальді А. Концерт для двох труб
Вівальді А. Концерт для флейти з оркестром
Вівальді А. Маленька симфонія C-dur
Вівальді А. Маленька симфонія G-dur
Вівальді А. Маленька симфонія G-dur
Гріг Е. Сюїта в старовинному стилі «За часів Гольберга»
Гріг. Е. «Елегійні мелодії»
Ельгар Е. Серенада для струнного оркестру
Задор Д. Гаданочка
Задор Д. Музична картинка «В селі»
Задор Д. Музична картинка «В селі»
Кокої Р. Вербункош
Кокої Р. Вербункош
Колесса М. В горах
Кореллі А. Concerto grosso №6, op.1
Кореллі А. Кончерто гросо №1, Ре мажор
Кореллі А. Кончерто гросо №10, До мажор
Крейслер Ф. Маленький віденський марш
Мартон І. Сюїта угорських народних пісень
Мартон І. Вечірня пісня
Мартон І. Романс
Мартон І. Романс
Моцарт В.А. Симфонієтта
Моцарт В.А. Симфонієтта
П'яццола А. Adios Nonino
П'яццола А. Віолентанго
П'яццола А. Лібертанго
Раков М. Симфонієтта
Респігі О. Античні танці
Сібеліус Я. Andante festive
Сібеліус Я. Andante festive

Скорик М. Три фантазії
Степовий Я. Прелюд пам'яті Шевченка
Теличко В. Сюїта для струнних
Тореллі Дж. Концерт для труби з оркестром
Шамо І. Арія
Штраус Й. Полька-піщікато

Методична:

Основна:

1. Барсова І. Книга про оркестр. – К.: Музич. Україна, 1988.– 157 с.
2. Бучинська Е.Г., Панов А.М. Оркестрові труднощі для скрипки: навч. посібник. – К.: Музич. Україна, 1989. – 103 с.
3. Кучерук В. Ф. Методика і практикум роботи з колективом : навч. посіб. для студ. закл. вищ. освіти. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 88 с.
4. Микитка Артур. Львівський камерний оркестр – школа камерної виконавської майстерності / Артур Микитка // Наукові збірки Львівської національної музичної академії імені М.В. Лисенка. – Вип. 24. Камерно-інструментальний ансамбль – історія, теорія, практика: Збірка статей. Серія: Виконавське мистецтво. [гол. ред.: Ігор Пилатюк, наук. ред.- упоряд.: Ніна Дика]. – Кн. І. – «Сполом», 2010. – С.391-403 (заг. обсяг: 458 с.). ISBN 978-966-665-561-8 ; УДК 785.7; ББК 85.315.23
5. Харитонов Б. Деякі питання інструментально-ансамблевого виконавства // Українське музикознавство. - К, 1972. –Вип.7. – С. 217– 233 с..
6. Шиманський П. Гра інструментальний ансамбль «Експромт» : навч. посіб. для студ. мист. навч. закл. III-IV рівнів акредитації у 2-х ч. Ч. I. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013. 142 с.
7. Юцевич Ю. Словник музичних термінів. – К. : Муз. Україна, 1977.– 206с.
8. Ярошенко О.М. [Питання формування музичної культури особистості в процесі читання нот з аркушу](#). Педагогіка вищої середньої школи: Зб. наук. праць №16. Кривий Ріг: КДПУ, 2006. С. 330-336.

Додаткова

1. Хашеватська С.С. Інструментознавство. Підручник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв III-IV рівнів акредитації Вінниця, НОВА КНИГА, 2008
2. Канерштейн М. Питання диригентської майстерності. - К.: Музична Україна, 1980.